

VIẾT CHO NGƯỜI "ĐÃ CHẾT"

(Bài 51)

***/ Chuyện đời xưa xen lẫn Chuyện đời nay.**

San Jose, sáng thứ Năm, August 17/2017

Rõ là đúng nửa tháng rồi không viết chữ nào “cho người đã chết” đọc. Nhớ những dòng chữ, những ý tưởng trong đầu, nhưng đành chịu gác tất cả qua một bên để hoàn tất lời hứa “sắp xếp giùm” các bài viết của anh Văn Quang.

Dù vậy, trong lúc “vật lộn” với những tin tức tràn trề đáng ghê tởm trên đủ mọi khía cạnh dưới chế độ CSVN qua ngòi viết anh Văn Quang thì tôi càng nhận ra rõ hơn “*bản chất phong lưu tao nhã*” của mình vẫn luôn tiềm ẩn trong tâm hồn và trên chữ nghĩa.

Nói mơ hồ quá, hẳn không nắm rõ.

Thôi thì viện ra hai câu chuyện kể làm bằng chứng về cái “*bản chất phong lưu tao nhã*” nói trên.

***/ Chuyện thứ nhất:**

Mấy chục năm xưa theo đoàn Cải Lương, tôi thân với Định, người nhạc sĩ chơi *trompette* trong Tổ Tân Nhạc.

Định rất mê Tử Vi, là con nhà nòi, mấy đời cha ông nghiên cứu môn học kỳ diệu đó. Vì thế, trong các chuyến lưu diễn xa, tại bất cứ quán *café* ven đường nào ở đầu ghềnh cuối bãi, bao giờ Định cũng đem Tử Vi ra giảng cho tôi nghe.

Mà đạo ấy nào có hiểu gì, Định nói thì lắng tai chứ hoàn toàn ù ù cạc cạc trước các lời giải thích.

Vậy mà không ngờ các điều ấy nằm luôn trong óc...

Khi đã rời VN, một buổi chiều lang thang trên bờ sông Seine, tôi bỗng tìm thấy nơi một hàng sách cũ bày ở lề đường cuốn Tử Vi của Vũ Tài Lục. Mua về, lạ thay, đọc tới đâu đâm hiểu tới đó. Bấy giờ mới “ngộ” ra số phận mình khi nhớ lại ánh mắt xót xa của người bạn mỗi lần luận lá số tôi năm cũ:

“*Quan Kiếp, Phu Không, đôi ứng Dân Thân, cuộc đời thăng trầm phong ba lắm nỗi! Càng cao danh vọng càng dày gian nan là thế! Nên quy ẩn thì hơn.*”

Mấy chục năm trôi qua, ở Mỹ, có cô học trò ngoài 30 tuổi, một lần đến học, chợt nói với tôi:

“Ba em rất giỏi Tử Vi nhưng chẳng có truyền nhân. Thấy trong nhà cô nhiều sách Tử Vi, biết là cô thích môn ấy.”

Tôi chụp ngay:

“VẬY xin Ba cho cô thợ giáo đi. Cô rất mê, nhưng thật là chẳng biết tìm thầy ở đâu.”

Một bữa đẹp trời, rất lâu sau cái lần vừa kể, tôi bỗng nhận cú điện thoại cô học trò gọi:

“Ba em muốn đến gặp cô.”

VẬY là vội vàng thu quét nhà cửa, trong óc không rời được ý nghĩ: “*Chú đang đến ‘xem giò xem căng’ trước khi quyết định có nhận mình làm đệ tử hay không đây!*”

Độ nửa giờ sau, Chú Kiệt xuất hiện cùng với con gái.

Đó là một người đàn ông khoảng 80, tướng tá uy nghi trầm tĩnh, đôi mắt hiền từ, khuôn mặt đôn hậu.

Dù vậy cái “duyên thầy trò” chỉ kéo dài trong vồn vện ba buổi học: Lần thứ nhất chiều hôm ấy tại nhà tôi, chú ngồi lại 3 tiếng đồng hồ; hai lần sau được Chú sắp xếp cho đến học tại nhà Chú, mỗi buổi 2 giờ.

Chỉ thế!

Phía Chú Kiệt cứ hay hỏi con gái: “*Sao cô BG không đến học?*” Phía tôi thì cứ nại có này có nọ để “trón học”!

Đến một hồi không còn có nãi nữa, đành khai thật:

“Xin Chú tha lỗi cho con. Có hai lý do để con không dám làm phiền chú: thứ nhất, có lẽ chú nghĩ con đã giỏi rồi nên trong ba lần gặp, chú cứ nói thao thao, còn con không hiểu gì hết nên đâm ra rất sốt ruột cho sức khỏe hao mòn của chú. Thứ hai, đi vào lãnh vực này, con thấy lá số nào cũng xấu, không mặt này cũng mặt khác, bi quan quá. Con sợ không còn viết văn được nữa theo điều ấy.”

Chú hiểu.

VẬY là Chú cho phép tôi “*bất cứ lúc nào cô có vấn đề gì, cứ gọi đến, tôi sẽ giảng cho nghe.*”

Một thời gian dài đến hơn chục năm, gặp biết bao điều lớn-nhỏ bất như ý trong cuộc sống, tôi đều chỉ nhờ những quẻ Dịch chú gieo hay các lời phân tích Tử Vi chú giảng mà gầy lại niềm tin và lướt qua hết được.

Năm ngoài chú nằm xuống, tôi và cả hai đứa con đều rất tiếc một nhân tài “*từ nay không có mặt để giải giùm bao nỗi bất ưng đưa đến cho gia đình*” tôi.

*

**

***/ Chuyện thứ hai:**

Hôm July 6/2017, trong cuộc rượu tại nhà anh Bằng Phong Đặng Văn Âu ở Santa Ana, chuyện văn chương được đưa ra đàm luận rất sôi động.

□

(Trích)

Peter (chỉ vào anh Âu):

“Đây cũng là nhà văn!”

Anh Âu (cười hề hề, quay qua BG):

“Như có lần nói với em, anh không muốn làm nhà văn là vì thế này: Có một sự lạ phát nhà văn trong cộng đồng người Việt hải ngoại. Mình đi dự buổi ra mắt sách, mua một cuốn sách 50 bạc, về đọc, chỉ hai ba trang đầu thấy đã viết sai văn phạm nên vứt vào xó góc!” (Lại cười hề hề).

BG đứng lên. Anh Âu hỏi:

“Em đi đâu?”

BG:

“Em đi kiếm lon *bière*.”

Anh Âu xua tay:

“Em cứ ngồi đó, cần gì thì sai anh!”

Peter nhìn Bé:

“Kiều My nói điều gì đi chứ?”

Bé cười mím chi:

“Mấy bạc trưởng bối nói chuyện, đâu dám hó hé gì!”

Peter cười xòa:

“Ở đây toàn cao thủ, chỉ mỗi tui ‘*hạ thủ*.’”

Anh Âu gạt đi:

“Kiều My, em đừng tin lời ảnh. Ảnh khiêm nhượng mà nói vậy, chứ ảnh thông suốt nhiều chuyện lắm.”

Rót *bière* vào ly BG, anh Âu hỏi:

“Bữa trước thấy em uống *cognac* ngọt lắm mà! Sao hôm nay lại uống *bière*?”

BG cười:

“Em ở VN về, ngồi trên máy bay cả ngày, tới San Jose lại bị San lồi xuống Santa Ana liền, chưa ngủ được giấc nào anh ạ.”

Anh Âu (đổi giọng điệu):

“Hôm nay trong người em khó ở phải không?”

BG cười xòa.

Peter hỏi:

“BG có biết tại sao tui khoái truyện ngắn Con Giun Xéo Quá Cũng Oằn không?”

BG:

“À, anh nói tại sao đi. Có lần đọc thư anh, thấy đề cập điều ấy. Cũng có một nam độc giả xách đến nhà tặng ba chai rượu, mà nói thật, BG không hiểu điểm nào đã khiến anh ta thích truyện đó đề mà tặng rượu?”

Peter hỏi:

“Ồ đây không biết có ai đọc truyện ấy chưa? Rất thú vị! Cái tựa rút từ một câu tục ngữ, vậy mà BG chuyển thành một câu chuyện rất là Nam kỳ, văn phong Nam kỳ, tình tiết đặc sệt Nam Kỳ, Nam kỳ còn hơn tui nữa.”

BG:

“Đó là chuyện thật. Nhân vật Má Năm là mẹ ruột nữ diễn viên Cải lương Thanh Thanh Hoa.”

Anh Âu:

“Thế à?”

Peter:

“BG từng sống đời lưu diễn Cải Lương nên câu chuyện kể bằng giọng văn thản nhiên rất thật, làm tui khoái.”

BG cúi đầu cười.

Peter:

“Trong đó, nếu tui nhớ không lầm (tác giả ngồi đây nếu sai, xin cải chính giùm) có hai nhân vật nữ tên gọi bà Năm và bà Tám. Hai cô thiếu nữ nhà quê mê Cải Lương, bỏ gia đình trốn theo gánh hát. Thời gian theo gánh, mỗi cô có một cái nghề vặt rất khiêm nhường. Hai cô lấy chồng (cao giọng) rồi hai cô đều bị chết chồng.

Nhân vật bà Tám có thằng con nuôi tên thằng Cỏn, mà thằng Cỏn là hình ảnh mê gánh hát của bà Tám ngày xưa, chỉ khác giống thôi. Bà nuôi thằng này, tưng tiu thằng này. Cho đến một ngày bà chịu không nổi vì thằng này cứ trốn bà mà đi chơi...”

Anh Âu đứng lên. Peter bật hỏi:

“Sao anh Âu không ngồi xuống đi? Anh tưởng đầu tui dễ nói chuyện lắm hả?”

BG cười. Anh Phúc chêm vào:

“Thấy sốt tim rồi đó.”

Anh Âu (điệu chiều chuộng em út):

“OK nghe, nghe!”

Peter:

“Phải nghe chứ ! (Kể tiếp)

Động cơ làm cho thằng Cỏn cứ bỏ đi chơi là con cháu ông bầu. Một bữa, bà Tám xuống nhà bếp, gặp bà Năm, thở than về thằng Cỏn. Ngay lúc đó, cô cháu ông bầu xuất hiện xin bà Năm chén canh rồi trò chuyện cùng bà Năm.

Tiếp đến, thằng Cỏn cũng xuất hiện. Nó nhìn thấy cháu ông bầu đang có mặt trong bếp, nhưng nó không thấy bà Tám. Nó cứ lén dòm cô gái. Bà Tám ngồi khuất sau bàn thờ Tổ theo dõi thằng Cỏn, bắt gặp ánh mắt tha thiết của thằng Cỏn hướng về cô gái, nên điên tiết nhào ra nắm tóc thằng Cỏn, tay nắm thùi thụi lên lưng lên cổ nó, miệng buông những lời chửi tục tũ.

Thằng Cỏn ngồi cúi đầu chịu trận, không chút phản ứng.

Bà Năm chạy tới can nhưng không kết quả.

Con nhỏ sợ hãi lui vào một góc, vẽ kính hoàng, đôi mắt hướng về thằng Cỏn.”

Vừa khi ấy có thằng Nở từ ngoài bước vào, nhào tới ôm bà Tám, tách bả ra khỏi thằng kia.”

Peter phân tích:

“Cái hay nhất của BG là ở chỗ đã ví đôi mắt cô gái với đôi mắt con chó Vện. Điều đó đủ gây xúc động cho độc giả rồi.”

(Kể tiếp)

“Thời gian trước khi gặp bà Tám, được bả nhận làm con nuôi rồi xin ông bầu cho đi theo gánh hát, thằng Cỏn làm đầy tớ nhà ông Quán Sáu. Ở đây, nó bị con cái ông Quán đối xử rất tàn tệ, chỉ duy nhất một sinh vật quyến luyến thương yêu nó là con chó Vện. Mỗi lần nó bị lũ kia bắt cúi mình làm ngựa cỡi thì con chó Vện nhìn nó với ánh mắt xót xa.

Trở lại cái đêm bị bà Tám đánh chửi, thằng Cỏn bắt gặp đôi mắt cô cháu ông bầu cũng nhìn nó như thế.”

Peter hướng về BG:

“Cảnh tả này hay nhất, BG. Tui thích đoạn đó, bởi trong đó có cho thấy cái tình người.”

(Kể tiếp):

“Thế rồi bà Tám bỗng cất tiếng khóc thảm thiết. Bả nói: ‘Cỏn ơi, mày bỏ tao mày mê con khác, làm sao tao chịu nổi. Từ đây tao còn biết trông cậy vào ai. Ngoài mày ra, trên đời tao còn biết thương ai nữa? Trước nay tao chỉ lo cho mày.’

Thế là thằng Cỏn đâm xúc động; nó nói: ‘Má à, nếu má đừng đánh đập tui, đừng bắt tôi ăn nằm với má thì tui đâu có bỏ má làm chi.’

Peter la lên:

“Nó thả một trái bom, mà phải nói là bom hàng tấn trước mặt mọi người. Phản ứng của bà Năm rất là con người: ‘Ừa, có chuyện đó sao?’ Còn thằng Nở thì cười ồ lên, cười một cách ngây thơ vô số tội.

Rồi BG chấm dứt câu chuyện bằng câu nói thằng Nở:

“Trời đất quỷ thần ơi, hèn chi mày ốm còn hơn que củi đó Cỏn!”

Peter cao giọng hỏi:

“Mà BG có biết điểm nào tui khoái nhất không?”

BG lắc đầu.

Peter:

“Hay nhất là tác giả không lên án, không nhân danh đạo đức, không làm quan tòa để phán đoán hành động bỏ nhà đi theo gánh hát của bà Năm bà Tám, không kết tội thằng Cỏn. BG chỉ kể ra bằng giọng văn thản nhiên chân thật. Điều đó làm tui mê câu chuyện.”

Anh Âu:

“Giống như kiểu anh Âu viết vậy đó.”

Peter: (la lên)

“Đúng, anh lên tiếng mà không mà không lên án.”

Uống xong hớp rượu, Peter kể:

“BG biết, tui có đọc truyện ngắn *I Am Đàn Bà* của con Y Ban ngoài Bắc, viết rất tồi bại. Vậy mà truyện đó lại được đám sĩ phu Bắc Cờ tung hô vạn tuế, coi như nó là người khai phá mở đường cho một trào lưu văn chương mới. (Xua tay) Mà mình cũng không nên trách cái thứ ‘*ăn khoai cả vỏ, ăn chó cả lông*’ đó làm chi! Tụi Hà Nội nó bảo: ‘*Con người có những cái thèm khát đòi hỏi.*’”

BG:

“BG chưa biết truyện đó. Viết bằng tiếng Mỹ?”

Peter:

“Nửa Việt nửa Mỹ. (Bật tiếng xì) Cái trò lai căng chữ nghĩa! Tui đọc, phải nói là tui khinh bỉ tác giả đã đành mà còn khinh luôn cả một giới văn sĩ ủng hộ cho truyện đó nữa. Họ coi những tâm lý đòi bại tính dục trong đó là chuyện bình thường, là *normal*. Tui không chấp nhận cái *normal* đó. Đồng ý, con người có sự thèm khát đòi hỏi, nhưng mà con người cũng có trí tuệ, có lương tri, biết điểm nào cần dừng lại. Chứ không phải cứ xách súng vô nhà bank, bị cảnh sát bắt thì nói ‘*Tại vợ con tui đói thì tui đi ăn cướp*’. Đâu có được vậy. Mình phải có lẽ phải, có luân lý, đạo đức để kèm chế hành động mình chứ.”

Peter cười:

“Được cái là cũng có một số người phản đối, vì vậy khi đăng lại, bà Y Ban cũng sửa chút đỉnh nên cái mức đòi bại cũng giảm đi so với bản phát hành lần đầu. Đáng kể nhất là ông chồng của bà đã nói với bà rằng: ‘*Viết như thế thì khi ra đường nhớ lấy cái mo mà che cái mặt!*’”

(Peter tiếp):

“Trong truyện Con Giun của BG, cái việc ăn nằm giữa bà Tám với thằng Cỏ không có gì đạo đức mà cũng chẳng có gì trái luân lý hết. Ông Donald Trump lấy con vợ thua ông 42 tuổi mà! Ông bạn Trung Nghĩa, bằng tuổi tui mới đây vẫn về VN lấy con vợ 26 tuổi. Chuyện đó *no problem!* Hồng có huyết thống, hồng có liên hệ thì OK chuyện đó!”

Peter hát đầu về phía BG:

“Đúng không BG?”

BG:

“Dạ.”

Peter:

“Đọc chuyện Con Giun tui khoái, xong tìm đọc Nước Chảy Qua Cầu, càng khoái hơn. Có đi như vậy, có sống như vậy, cái lòng mới rộng. Chứ cứ quanh quẩn ở xó bếp thì tâm địa hẹp té.”

BG:

“BG đồng ý với anh Peter là sự thưởng ngoạn văn chương hoặc lối viết của dân Miền Bắc VN có phần quá đà giả tạo, nói lên sự đột phá chữ nghĩa và tình cảm *theo chiều đi xuống* chứ không phải đi lên. Điều đó **hoàn toàn khác** với giới cầm bút và cả người đọc xuất thân Miền Nam trước 1975.”

Peter la lớn:

“Vì vậy mà tui coi thường, tui khinh bỉ. Với lại bữa hôm kể cho anh Âu nghe, tui bảo, thấy nói cuốn Cánh Đồng Bất Tận của cái bà Nguyễn Ngọc Tư ở Sài Gòn được lãng xê rầm rộ, quay thành phim, ồn ào quá, tui mới lên mạng tìm đọc, thì BG có biết, tui đọc đúng ba trang đầu, xếp sách lại, không thêm đọc nữa.”

BG:

“Tại sao?”

Peter:

“Tui nói với anh Âu, điểm dở lớn nhất là trong Cánh Đồng Bất Tận, bà Nguyễn Ngọc Tư **cố tình vẽ ra** những hình ảnh ‘*phải đúng là Việt Cộng, phải ghê rợn như Việt Cộng*’, trong khi văn chương đâu cần thiết như vậy. Chỉ là giả tạo phóng đại. (Quay qua anh Âu: “*ghê rợn như cái cảnh mà bà gì đó anh?*”)

Anh Âu:

“Bà Nguyễn Thị Năm.”

Peter:

“À đúng, bà Nguyễn Thị Năm, người đã nuôi Hồ Chí Minh, khi bà chết, thân thể bà cao lớn quá khổ nên Việt Cộng nó phải nhẩy lên người bà đập cho xương gãy, mới nhét vừa cái hòm. Chuyện kể của bà Nguyễn Ngọc Tư làm tôi ghê rợn đến cái độ đó. Ở miền Nam, tui mới nghe cô Cẩm Nhung bị tạt acide làm méo mó khuôn mặt đã thấy ác lắm rồi; còn người đàn bà trong nước CSVN, cách trả thù của họ còn ghê tởm hơn, mà tui, xin lỗi, tui không dám nói ở đây, quý vị nào về tìm đọc thì mới thấy hết sự thật kinh hoàng của nó.”

BG cười:

“Nói thật, BG chưa đọc nên không hình dung đủ điều anh vừa kể.”

Anh Âu:

“Tôi đọc hết cuốn sách rồi.”

Peter la lên:

“Anh thấy không? Anh thấy tại sao tui hông nhắc là phải không... Văn chương đâu phải như vậy? Cho dù có lột tả cảnh tượng trần tục đến đâu thì cũng phải có tính văn chương, tức là khai thác những điểm hay của văn chương, chứ không thể ‘*phải đúng là tính chất tàn ác phi nhân Việt Cộng*’ như vậy.”

BG:

“BG đồng ý. Tả cảnh giết người, có tác phẩm nào trên thế giới viết hay cho bằng Dostoievski? Trong cuốn Dostoievski, BG có đề ra một chương nói riêng về tác phẩm Tội Ác Và Hình Phạt, phân tích tâm lý và hành động giết

người của nhân vật chính Raskolnikov. Cái đoạn giết bà Elizabeth (em gái bà chủ tiệm cầm đồ keo kiệt) mới là hay hơn hết. Đây này:

(BG phân tích):

Sau khi chàng đã giết chết mẹ già cho vay bằng một cái rìu thì người em gái của mẹ đột nhiên quay lại. Bất đắc dĩ, chàng phải giết luôn cả bà này. Cảnh sống động nhất trong tác phẩm nhằm vào cái lúc *Elizabeth lùi vào góc, tránh xa khỏi chàng, không thể kêu lên nổi một tiếng.*

(Dostoievski diễn tả:)

"Chàng bỏ nhanh đến bà với cái rìu. Đôi môi bà xoắn lại đau đớn giống như môi những đứa trẻ con khi sợ hãi điều gì đến cứ phải nhìn chăm chăm vào vật ấy và sắp sửa ré lên.

Quả đúng Elizabeth là con người thật thà. Bà mắt cả tinh thần, kinh hãi từ phút đầu, nên cũng không có ý định đưa tay lên che mặt, dù rằng đó là cử chỉ tự nhiên nhất ngay lúc ấy, bởi vì cái rìu đã giơ thẳng về phía bà. Bà chỉ biết nhấc cánh tay trái đang bỏ thông lên một chút và cũng chẳng thể đưa ngang tới mặt, mà chỉ chậm rãi đưa nó về phía trước như để xô chàng ra.

Cái rìu búa thẳng xuống đỉnh sọ bà..."

(BG phân tích):

Điều tạo nên tính khủng khiếp cho đoạn văn trên không chỉ đơn giản ở sự sống động về chi tiết, hoặc giả sự xúc động vô tội và những cử chỉ đơn giản của nạn nhân thôi, mà còn do ở phương pháp diễn tả tuyệt diệu của Dostoievski nữa. Ở đây, trước những gì xảy ra, người ta thấy **"chỉ có một nạn nhân mà không có thủ phạm"**. Hành động giết người của *Raskolnikov* không được bày tỏ như ý chàng muốn, và ***sự tranh đấu dường như chỉ xảy ra giữa Elizabeth với chính cái rìu.***

Trong lịch sử văn chương thế giới, không có cảnh nào hay hơn để trình bày bản chất lạ lùng, gợi ảo giác, làm nổi bật chủ đề, cho bằng cảnh nói trên.

Đây là một tác phẩm trình bày về những điều khó tin mà trở thành sự thật; những phân cách trở nên liên kết; các biến cố lộn xộn được nhìn như những trách nhiệm của con người; ý tưởng đối ra thành hành động; và ***hành động đòi hỏi phải có kẻ thực hiện.***

Dostoievski ghi chú trong sổ tay rằng kẻ sát nhân cũng bị rơi vào trạng thái bất ngờ ngay cả với chính chàng:

"Khi giờ hành động đến, tất cả mọi sự xảy ra khác hẳn, không chút nào giống như chàng chờ đợi và dự bị trước."

Do đó, với phương pháp viết độc đáo riêng, nhà văn đã biến thể được bởi cảnh nói trên thành ra một trong những sự thật kinh khủng nhất của thế giới văn chương.

□

(Trở lại câu chuyện bàn rượu).

BG (cười):

“Các anh thấy, diễn tả cảnh giết đên cả hai mạng người, vậy mà tại sao độc giả biết bao thế hệ nối tiếp vẫn không thấy kinh tởm, chán ghét cả tác giả lẫn nhân vật, như anh Peter từng kinh tởm một đoạn tả nào đó trong Cánh Đồng Bất Tận của Nguyễn Ngọc Tư? Tác phẩm sống hay chết với Thời Gian chính là *từ những cảm xúc yêu hay ghét của độc giả đối với tác phẩm*; đặc biệt hơn là sau khi tác giả đã chết, sự định giá này sẽ có hay không mà thôi..”

Anh Âu:

“Với cuốn sách của Nguyễn Ngọc Tư, bởi vì...”

Peter ngắt lời:

“Ghê tởm quá! Kinh hoàng quá!”

Anh Âu:

“...Cái chế độ nó phải tạo nên con người như vậy. Do bởi cái họa của đất nước mà làm cho những người đi theo CS không thấy được cái Ác...”

Peter:

“... Họ coi cái Ác như ‘*chuyện thường ngày ở Huyện*’”

Anh Âu:

“... lại còn đồng lõa với cái Ác. Đây này, ông Nguyễn Khắc Viện là anh ruột bà chị dâu tôi, một bác sĩ rất yêu nước nhưng không nhìn thấy CS nó giết cha mình mà lại còn thờ lạy Hồ Chí Minh. (Quay sang BG) Thành thử anh nói cái chế độ đó nó ghê gớm, y hệt một con quỷ. Chứ còn, xin lỗi, nói đụng tới ông già tôi thì dù ông già tôi có là thằng ăn trộm đi nữa, tôi cũng trả thù.”

Peter:

“BG thấy, truyện ngắn của BG nó tiêu biểu cho cái phong thái, tư duy của người Miền Nam.”

BG:

“A! BG không biết.”

Anh Âu:

“Như vậy phải cảm ơn Miền Nam...”

Peter la lên:

“Chứ sao!”

Anh Âu:

“...bởi vì Miền Nam nó tạo nên căn bản cho con người mình.”

Peter (tiếp lời anh Âu):

“... làm cho mình biết thương đồng bào. Thử hỏi, một người như BG có thể viết một câu chuyện như Cánh Đồng Bất Tận được không?”

Anh Âu quay qua BG:

“Em biết, một buổi sáng ngồi uống *café* với Peter, anh kể câu chuyện ‘*anh bay ra Huế chở quan tài, thì có một người phụ nữ tới ôm anh, khóc và nói: Anh Âu ơi, anh ấy chết rồi. Anh nghe, cũng khóc luôn.*’ Và khi kể lại với anh Peter, anh cũng khóc. Anh không kèm được cái khóc của mình. Bề ngoài trông anh như một thằng tướng cướp nhưng trái tim anh rất mềm trước sự đau khổ của kẻ khác.”

(Quay qua hai anh Bảo và Phúc):

“Nói thật với các toa, tôi chán anh em Không quân lắm! Có những thằng bạn, về đây chơi, tôi tiếp đãi rượu thịt ê hề, uống đã đời rồi, nằm ngủ ngáy pho pho. Trong khi đó mình dọn dẹp rồi mình thao thức. Mà đâu ai bắt mình thao thức, cái khổ của mình là mình biết đau đớn trước cái khổ của đất nước. Mà mình nói ra thì tụi nó bảo (giả dài giọng) ‘*Ồi, mày đạo đức giả!*’. (Lắc đầu). Không phải, cái nghiệp của mình là vậy. (Quay qua BG) Cho đến khi anh gặp em, nghe em kể những chuyện riêng, anh chỉ muốn nói với em: ‘*Cái bất hạnh của mình nó còn quá nhỏ so với bất hạnh của dân tộc em ơi*’.”

BG:

“Dạ, anh nói đúng.”

Anh Âu:

“Em hiểu không? Hãy vươn lên, đừng bao giờ muốn kết liễu đời mình, bởi vì nếu làm chuyện đó, chẳng những em có tội với bố mẹ mà còn có tội với cả trời đất. (Cao giọng) Trong một đất nước tang thương như vậy, em đã vật lộn và sống còn, thì những ngày tháng đi sau phải tiếp tục sống làm sao cho có ý nghĩa.”

BG:

“Cảm ơn anh, em sẽ ghi nhớ mãi lời anh”.

Peter:

“Tui qua Mỹ gần 40 năm, chỉ có hai người viết mà tui đọc nhiều là ông Nguyễn Đức Lập...”

BG:

“Con trai bà Tùng Long.”

Peter tiếp:

“... và TTBG.”

(BG cười, xấu hổ):

“Cảm ơn anh.”

Anh Âu:

“Còn anh Âu này bỏ đi...” (cười ha hả).

Peter chống chế:

“Anh Âu là một diện viết khác. (Hướng về BG) Không biết BG có đọc Nguyễn Đức Lập không?”

BG:

“Dạ có, anh. Còn Nguyễn Ngọc Tư thì chưa. Thấy tác phẩm cô ấy được báo Tuổi Trẻ trong nước lăng xê rầm rộ...”

Peter:

“Mà đâu có gì giá trị...”

BG:

“...thì BG không đọc, nói đúng hơn là không có thì giờ đọc, nhưng nhờ một cô bạn cũng trong giới nhà văn đọc, rồi cho biết ý kiến.”

Peter:

“Dàn trận ghê quá...”

BG:

“...Cô này đọc xong, từ Nam Cali gọi BG nói như vậy: *‘Bây giờ BG cứ tưởng tượng một cô gái quê Cà Mau lên Sài Gòn, ngồi xe cyclo dạo phố, móng tay móng chân đánh màu đỏ choét, xảnh xẹ ra vẻ ta đây dân thành thị... thì đó là Nguyễn Ngọc Tư.’*”

BG cười:

“Không biết cô bạn có quá lời chăng nhưng cô xuất thân Couvent des Oiseaux Dalat, du học Pháp, trước nay trò chuyện, BG thấy nể khiêu thưởng ngoạn chữ nghĩa *‘rất Tây’* của cô. Vì vậy sau lời cô nhận định về cuốn Cánh Đồng Bất Tận, BG khỏi nghĩ luôn đến điều đọc tác phẩm.”

Anh Âu:

“Cái đặc biệt thế này: Con Nguyễn Ngọc Tư nó ít học lắm, nhưng mà nó viết được quyền đó...”

Peter (vẻ khinh bỉ):

“Viết như vậy, nói thiệt với anh Âu, tui thà tui bẻ bút...”

Anh Âu:

“Nó phản ảnh đúng xã hội CS.”

Peter:

“Tui thích BG ở điểm là *‘không muốn so sánh với Dương Thu Hương, dù Dương Thu Hương có nổi tiếng thế nào thì cũng không muốn giống bà’*... Nói thật, mình hông có độc địa...”

Anh Âu “đâm hơi ngang xương”:

“Cuối cùng là món mì vịt của anh bị ế, không ai chịu ăn cả?”

Peter (tiếp tục câu chuyện chữ nghĩa):

“...Mình hông có độc địa như Dương Thu Hương được, nói xin lỗi mình không mát dạy được như bà...”

BG:

“Giọng văn bà chanh chua quá, chính giới văn chương miền Bắc cũng nhận định điều đó.”

Anh Âu:

“Toa cứ nhớ là xã hội tạo nên con người.”

Peter:

“Chứ sao!”

BG:

“Các anh biết, sau tháng 4/1975, BG ở lại VN mấy năm, nhờ ơn Cách Mạng mà theo đoàn Cải Lương lưu lạc khắp nơi, biết được nhiều vùng, nhiều chỗ...”

Peter:

“Tui cũng nói với anh Âu là cũng nhờ đó mà tui mới tích lũy được những hiểu biết về người CS...”

BG:

“... Nhưng cái tư tưởng gọi là ‘kỳ thị’ Bắc Nam (trong ngoặc kép) không có trong BG. Đạo đó đi theo đoàn, tiếp xúc toàn giới bình dân nghèo khổ không chút gì chữ nghĩa thì tình cảm tự nhiên trong BG chỉ là nỗi xót thương và gần gũi dành cho họ. Thấy họ dù ở miền Nam hay miền Bắc cũng đều có cái khổ như mình.”

*

* *

[Ngừng lại đoạn đối thoại trên một chút, để **viết** điều này.

Nhớ, dạo tháng 8/2005, một lần nhận lá thư dài Uyên Thao gửi, trong có những lời “dạy dỗ”:

“... *Mình cứ sống như mình nghĩ, làm những gì cần phải làm nhưng tuyệt đối không cần xác định mình là cái gì so với người khác. Khi so sánh là đã tự thu nhỏ mình lại rồi...*”

Từ lâu, tôi vốn đã như “con chim bị đạn”, bấy giờ đọc lá thư anh, thấy giống hệt “cành cây cong” nên “sợ”. Cái ý nghĩ “thu nhỏ” từng đè nặng tâm trí, từ ấy càng trở nên mãnh liệt hơn trên hành động...

Nếu có “sự quay lưng HẶN” với giới văn chương hải ngoại (trong đó có Uyên Thao!) thì chính đã phát xuất từ câu thư anh viết ở trên.

Nhưng thôi (!) đó là chuyện của 12 năm xưa! 12 năm sau, tôi **không còn** là người bạn “muốn nhận một lời khuyên từ Uyên Thao” nữa... Những gì phân tích dưới đây về giới văn chương, lòng trong bài 135, chỉ là CHO “người đã chết không còn lời để dạy, không còn trí để phán”, đọc. Nên “người đã chết” cứ thoải mái, đừng cần thắc mắc làm chi theo mọi ý nghĩ THẬT của tôi!”]

[]

(Trở lại câu chuyện bàn rượu):

BG (tiếp):

“... Nhưng kể từ năm 2000, giao thiệp với anh Thế Phong, có dịp biết nhiều những con người thuộc giới văn chương Sài Gòn-mới và Hà Nội-mới, BG bắt đầu có cảm nghĩ ‘kỳ thị’. Điều này quả là kỳ cục! Nhưng mà, không hiểu tại sao, tự dung cảm thấy rất *dị ứng* với giới cầm bút **cả hải ngoại lẫn trong nước**. Thấy như có cái gì còn cợn giữa

mình với họ. Không thân được, không đến gần được. Càng những nhà văn thoát thai từ Miền Bắc nay đã ra tới ngoài hải ngoại, tâm lý nói trên trong BG lại càng mạnh mẽ.

Nhớ năm xưa, có anh bạn của TNH, một lần đưa ra nhận xét: *‘Không có nghề nào làm cho người ta dễ trở nên kiêu ngạo cho bằng nghề làm nhà văn. Mà, so sánh thì thấy giới nhà văn nữ mắc cái bệnh này nhiều hơn nhà văn nam’*, BG thấy đúng quá trời!

Giới nhà văn hải ngoại thì hẳn các anh rành hơn BG, còn giới trong nước, BG không đọc nên không biết họ viết cỡ nào. Chỉ có điều phải nhận, *cái tính chất kênh kiệu ta đây trên bề ngoài, và trần truồng thô tục trong ngôn ngữ* (ở vài nhà văn đã gặp) làm BG sợ hãi.

Ví dụ, mùa nghỉ hè 2006, được hai anh Thế Phong & Đông Sơn đưa đến uống *café* với bà nhà văn Hoàng Hương Trang cỡ tuổi anh Đông Sơn, nói giọng Huế. Trong gần hai tiếng đồng hồ, BG ngồi im thin thít trước các câu chuyện rất sòng sượng giữa ba nhà văn Sài Gòn, (thêm một người nam nữa mà BG không nhớ tên được). Ngôn ngữ bà Hoàng Hương Trang dùng thật đúng là ‘Cầu Muối, cống rãnh’, bộ thế bề ngoài ra vẻ ta đây đàn chị giang hồ đậm chém! BG sợ quá, phải giả vờ đứng lên nhìn ngắm các bụi cây, xa khuất tầm chuyện trò của họ.

Ở Nam Cali có nhà văn Nguyễn Thụy Minh Ngữ cũng lồi nói năng dơ bẩn đó, các anh hẳn đã biết? Nhưng đôi lần có dịp gặp BG, Minh Ngữ vẫn ‘chừa’ ra loại ngôn từ quen thuộc để chỉ đối đáp cùng BG bằng những ‘*ngôn từ của BG*’ mà thôi.

“Ồ trên chỉ là một điển hình BG đưa ra. Cái nhìn xa lạ của mình đối với giới tự nhận là ‘elite’, thật không thể nào tẩy rửa. Hải ngoại cũng thế mà trong nước cũng thế. Hình như giới này cho cái chuyện nói năng bừa bãi, viết lách sòng sượng mới đúng là cái *mode* hợp thời trang?!”

“Câu nhận xét ‘*Văn là người*’ của ông bà xưa quả là thật đúng! Dĩ nhiên BG không có thì giờ đọc chữ nghĩa các người hải ngoại hay trong nước, nhưng anh Peter đã đọc giùm (điển hình) qua Nguyễn Ngọc Tư, qua bà Y Ban... thì hẳn hiểu rõ hơn chiều sâu ý nghĩ ‘kỳ thị’ trong tâm hồn BG.”

Anh Âu trầm giọng:

“Em không thể lấy rùng rú ra khỏi thằng Việt Cộng”. (Cười hề hề).

Peter:

“Anh phải nói ‘*không thể lấy thằng Việt Cộng ra khỏi rùng rú*’”.

Cả hai anh cùng cười hề hề.

BG (tiếp):

“Gần đây, khi ngồi xuống viết các bài Cho Người ‘Đã Chết’ mới lại càng thấy rõ điều hoài cổ trong chính mình hơn nữa. Nhiều người hay chê BG là tại sao cứ hoài cổ, tại sao không quên đi quá khứ để sống với hiện tại; nhưng với BG, nếu không nghĩ về quá khứ thì làm gì biết được giá trị *có hay không* của hiện tại.”

Anh Âu:

“Thì như anh đã viết cho em, không ai có thể thay đổi lịch sử, nhưng nếu một dân tộc không lấy lịch sử làm bài học thì dân tộc đó không có tương lai.”

BG:

“Đạ đúng.”

Anh Âu:

“Phải học lịch sử.”

Peter nghiêm giọng:

“Tui nói thật nghe, *you* rất là nghệ sĩ, (BG cười xòa), nghệ sĩ đúng nghĩa đó.”

Anh Bảo (nãy giờ ngồi im, bây giờ lên tiếng):

“Những người viết văn được đều là nghệ sĩ.”

Peter khoát tay:

“Chưa, chưa đâu.”

Anh Âu cười hề hề:

“Mấy thằng bạn văn của tôi nó bựa dễ sợ.”

Giọng nhỏ nhẹ, anh Bảo biện hộ:

“Người mà nhớ câu chuyện trên từng chi tiết như vậy thì phải là người...”

Peter:

“Không phải, anh. Tui đọc chắc chắn không nhiều bằng BG, nhưng cũng là loại ham đọc. Phải nói rằng không có nhiều tác phẩm làm tui bị xúc động đâu. Dù vậy, nói thật, có một cuốn làm *touching* tui mà cho đến tận nay tui vẫn nhớ chi tiết. Đó là cuốn Chú Tư Cầu...”

BG:

“Của Lê Xuyên.”

Peter:

“Tui có nói với anh Âu là anh phải dùng thì giờ mà đọc cuốn đó. Anh có đọc thì mới thấy rõ ràng thiên hạ rất lầm lẫn về tác giả Lê Xuyên. Thiên hạ cứ đem cái tính dục trong truyện mà đả kích phê bình ông. Ông Lê Xuyên ông chỉ dùng cái tính dục để viết *feuilleton* kiếm tiền. Còn cuốn Chú Tư Cầu là một cuốn có nội dung hoàn toàn chống Cộng. Chống Cộng một cách triệt để, một cách ghê gớm. Điển hình là câu chuyện ông Vũ Uyên Giang từ Mỹ về, gặp ông Lê Xuyên ngồi bán thuốc lá lẻ ở đường Nguyễn Tri Phương, hỏi thăm cuộc sống làm sao, ông Lê Xuyên mới kể:

‘Tụi Hội Nhà Văn Sài Gòn tới nói với tao, nếu tao bằng lòng xé bỏ chừng 10 trang, 20 trang trong cuốn Chú Tư Cầu thì tụi nó sẽ cho tao vô Hội, hưởng lương biên chế’.

“Ông kia hỏi: ‘Rồi anh tính sao?’

“Ông Lê Xuyên đáp: ‘Tao nói với tụi nó: Con tui đẻ ra rồi, mấy ông muốn bóp mũi bóp họng gì thì cứ bóp, chứ còn tui hổng làm vậy được’.”

Anh phi công Trần Văn Phúc (nãy giờ cũng ngồi im):

“Chuyện thật?”

Peter cao giọng khẳng quyết:

“Thật!”

BG:

“Giai thoại đó BG cũng biết.”

Peter:

“Có đọc Lê Xuyên mới thấy, trong đó, ông vẽ ra một gia đình có cái định mệnh nằm trong hoàn cảnh nghiệt ngã của đất nước. Thằng con lớn theo quốc gia; thằng con kế theo Việt Cộng, thằng Út (là chú Tư Cầu) theo quốc gia. Cho nên ba áp lực, ba mặt trận thay phiên nhau mà quần, mà đè, làm cho người dân Miền Nam trong hoàn cảnh đó không biết đâu là tà, đâu là chánh.

Chú Tư Cầu, tôi phải nói, là một anh thanh niên rất lẫm liệt. Nhưng mà báo chí Sài Gòn ngày đó cứ nói ông Lê Xuyên chuyên viết chuyện dâm dục. Thật sự ông diễn tả cảnh trai gái rất nồng nàn; đó là kỹ thuật của ông. Độc giả phải nhìn thấy mục đích nhà văn xuyên qua các bối cảnh dâm dục đó. Cảnh tả ‘*con nhỏ bỏ của chú Tư Cầu - một con điếm ở Nam Vang về- chửi mấy thằng CS chính trị viên*’, thật tuyệt vời!

“Con nhỏ nói với chú Tư Cầu: ‘Tụi này nó không làm được gì hết, bắn cũng dở, anh Tư cứ để nó bắn em đi!’ “

Peter cao giọng:

“Thấy ngon không?”

(Tiếp):

“Chú Tư Cầu bị chết chính vì tình thương của người với người, hơn thế nữa là tình giữa người VN với người VN. Khi biết ra vợ thằng Thiếu úy đi lính cho Tây đang có bầu (mà chính cô vợ chú Tư Cầu cũng đang có bầu, đưa con sắp chào đời được đặt tên Kỳ) thì Chú Tư Cầu thả thằng Thiếu úy đi, nhưng cũng lại sợ thằng đó nó bán áo nhà binh, nếu du kích bắt lại được sẽ giết....”

Peter vẫn cao giọng:

“Đó, đọc Lê Xuyên là phải đọc ở cái chiều sâu như vậy.”

BG:

“Nói thiệt với anh Peter, nhà văn mà kiếm được một người đọc như anh Peter là đủ thỏa mãn rồi.”

Peter, vẻ ngạc nhiên, kêu lớn:

“Dữ vậy hả BG?”

BG:

“Thiệt. BG là loại mọt sách nên bây giờ chỉ cần đọc chừng vài dòng trên một cuốn sách cũng đủ biết có nên đọc tiếp cuốn đó hay không.”

Peter:

“*I believe you.*”

BG:

“Khi còn trẻ, BG đọc từ lum hết để tìm cái hay cái dở của tác phẩm. Đọc để biết tại sao nó dở, điểm nào nó hay. Đọc để tìm hiểu, giống như đứa con nít đứng trước một thế giới mà nó muốn khám phá xem trong đó có gì.

Bây giờ vẫn đọc nhưng rất chọn lọc vì thì giờ vô cùng hạn hẹp. Vậy mà phải nói thiệt là *sợ anh Peter luôn!*”

BG (cười, tiếp):

“Bản chất nhà văn vốn dĩ cô đơn. Mỗi nhà văn có một đẳng cấp riêng, nhà văn nào thì đọc giả đó. Sự việc chờ đợi đọc giả hiểu rõ ràng những gì mình viết là điều **không hề có** trong BG. Tuy nhiên (cười) phải công nhận, anh Peter là một người đọc rất kỹ những gì nhà văn viết. Sự đọc của anh không chỉ ở bề mặt một tác phẩm, mà là đọc từ chiều sâu ý tứ tác giả.

Lấy ví dụ buổi uống rượu đêm nay, anh Peter không nhìn cuộc vui bằng mấy đĩa gà, chai Rémy Martell, mấy đĩa bánh mì hay mấy lon bières, mà *anh nhìn tới cái đáy chủ đích* của nó. OK, buổi họp mặt thế này đâu phải dễ kiếm, đâu phải ngày mai BG về San Jose là có thể ngồi trong một chục buổi như vậy. Hoặc anh, ngày mai vẫn tiếp tục cái nghề bán xe hơi Honda nhưng anh sẽ không gặp được những người bạn như trong buổi rượu đêm nay...”

Peter cắt ngang:

“Thấy không? Người đàn bà thân hình bé nhỏ (BG bật cười) mà lời nói rất trượng phu hào sảng!”

BG quay qua anh Âu:

“Đứng gần anh Âu, em thấy mình thành ra chút xíu.”

Anh Âu cười hề hề:

“Anh có gì đâu em. Anh không phải nhà văn.”

Peter lập lại:

“Rất là hào sảng!”

BG nghiêm giọng:

“Không, viết văn mà gặp một người đọc như anh Peter thì thật hứng thú để viết. (Nói thêm sau một chút im lặng) Đồng thời cũng rất là sợ.”

Peter:

“Sợ gì?”

BG:

“Sợ phê phán nếu viết bậy!”

Peter la lên:

“Dữ vậy BG?”

BG:

“BG nói thật. Tại sao? Xin đáp: mình thuộc loại nhà văn rất trọng chữ nghĩa nên không bẻ cong ngòi viết và cũng *không cần ai đọc...*”

Peter:

“Tui biết.”

BG:

“...nhưng khi gặp một độc giả đọc kỹ như anh, thấy thật thú vị. Ví dụ, gần hai trăm năm, sau khi Dostoi-evski đã chết, BG đọc các tác phẩm ông không phải ở bề mặt ông viết thôi, mà đọc cái đáy chiều sâu của điều nhà văn muốn bày tỏ. Anh Peter cũng là người như vậy.”

Peter:

“Nói thiệt với BG, khi còn trẻ, tui có đọc cuốn *Anh Em Nhà Karamazov* với cuốn *Tội Ác & Hình Phạt*, phải nói rằng thấy khó đọc quá.”

BG:

“Vậy mà khi anh đã vượt qua được bức tường khó đọc ấy thì anh sẽ nhìn thấy *cái Tôi-văn-chương của mình* nó nhỏ lắm; giống như anh đã leo tới đỉnh cao rồi thì sẽ thấy mọi thứ thuộc về mình trên lãnh vực chữ nghĩa chỉ đều là hạt cát. Đó là điều BG dạy Âu Cơ sau khi đã thử sức nó bằng lời xúi giục nó đọc *Tội Ác Và Hình Phạt* vào năm 14 tuổi, hẳn nhiên bằng Anh ngữ.”

Peter:

“Phảng phất đâu đây, tui thấy rõ ràng Âu Cơ được kết hợp bởi hai cái tài hoa của bố và mẹ nên trong tương lai, cô đó hẳn sẽ là một tay đáng nể.”

BG:

“Cảm ơn anh. Nó sâu sắc lắm, nhưng nó bị cái bệnh cong xương sống ở mức độ trầm trọng. Điều này làm BG thật đau khổ. Nhưng rồi tự an ủi, Trời lấy của nó điều này thì sẽ đem cho nó điều khác thôi.”

Peter:

“Tui hông có sính thơ nhưng mà tui thấy thơ ông bố Âu Cơ cũng thật tài hoa, ghê gớm lắm.”

BG cúi đầu:

“Thật ra, anh Peter à, thi ca hay văn chương, hội họa hay âm nhạc, làm điều nào cũng hay nếu mình để cái Tâm chân thật vào trong đó.”

Peter lập lại:

“Đúng, cái Tâm chân thật.”

BG:

“Đó là lời BG luôn luôn khuyên Âu Cơ từ ngày nó bắt đầu đi vào nghiệp viết. Đêm qua cũng email cho nó, lập lại điều ấy.”

Peter:

“Tui có đọc lá thư đó. Tui khoái quá. Tui nói với anh Âu hoài, ông Trịnh Công Sơn ông giỡn đời, ông lòn thiên hạ, ông làm bài nhạc ‘*Sống trên đời sống cần có một tấm lòng dù để gió cuốn bay*’. Nhưng đó chỉ là cái ý ông lập lại từ ông Sơn Nam thôi. Sơn Nam có viết một truyện ngắn lấy tựa Con Bảy Đưa Đò được tui coi là kim chỉ nam để ra đời. Tuyệt lắm!”

BG:

“BG cũng có đọc, đã lâu. Nhưng với cái tánh đọc kỹ của anh, có thể kể ra cho BG nhớ lại nội dung không?”

Peter gật:

“Con Bảy là một đứa trôi sông lạc chợ, không có thân nhân nhà cửa, đến một cái làng, trụ lại nơi một bến đò, làm nghề đưa đò ngang kiếm sống. Ngày tháng trôi, con Bảy lớn lên, trở thành cô Bảy. Cô vẫn sinh sống bằng nghề đưa đò, lại có giọng hò rất ngọt nên được nhiều trai làng thương nhớ. Những câu hò trên sông của cô Bảy nó lồng lộng trong đêm, làm cho những người nằm trong nhà cũng phải thốn thức.

Trai làng thì mê cô Bảy mà cô Bảy chưa tìm thấy người nào để trao gửi trái tim. Một đêm, đưa một người thanh niên qua sông, cô Bảy cất tiếng hò, bỗng đâu người thanh niên kia hò đáp trả. Lần đầu tiên cô Bảy gặp một người đối đáp được giọng hò của mình, rất là ăn ý, nên cô Bảy đâm mê người thanh niên. Khi ngừng đò để anh ta lên bờ, cô Bảy hỏi: ‘Có thể nào anh dạy cho em vài câu hò để bớt trống trải.’

Người thanh niên quay lại đáp: ‘Vốn liếng của em đã đủ, giọng hò em cũng đã hay; bây giờ nếu còn muốn hơn nữa thì xin em, mỗi khi hò hát, em hãy nên để tấm lòng vào đó.’

Rồi người thanh niên từ biệt.

Cô Bảy chờ đợi người đó trở về, nhưng vô vọng. Cho đến khi từ Cô Bảy trở thành Dì Bảy, tức là một khoảng thời gian dài đến mấy chục năm, thì Dì Bảy không còn sức để đưa đò, mới làm cái nghề luộc thịt heo bán ở chợ. Mà Dì Bảy nổi tiếng luộc thịt heo ngon, dù là heo nái.

Có một số thiếu nữ trong xóm tìm đến xin Dì Bảy dạy cho cách luộc heo, Dì Bảy mới truyền nghề cho mấy đứa nhỏ, bảo: ‘Khi nước vừa lăn tăn gần sôi thì đổ thêm một chén nước lạnh vào, miếng thịt heo sẽ ngon, cho dù là heo nái’.

Mấy cô trẻ về nhà làm không được, quay lại bảo Dì Bảy ‘giấu nghề’. Lúc đó dì Bảy mới nói: ‘Con à, có một người cách đây mấy chục năm nói với dì Bảy rằng hễ làm bất cứ việc gì cũng phải để tấm lòng vô thì sẽ thành công.’

Peter tiếp:

“BG biết, khi đọc truyện ngắn đó, tui nhận ra rõ ràng tình yêu của dì Bảy đối với người thanh niên vô Khu chiến đấu, (người đó đi cứu nước chứ đâu phải giang hồ vật như tui!). Họ yêu nhau về câu hò câu hát, họ trao cho nhau những lời gửi gắm hết sức chân tình, họ để tấm lòng vô trong đó...”

Anh Bảo chen vào:

“Việt Cộng làm gì có tấm lòng...”

Peter phủ nhận:

“Tui không nói Việt Cộng, tui nói *con người*. (Cười) Còn VC mình tính sau. (Tiếp) Từ câu chuyện Con Bảy Đưa Đò mà tui thấy cuộc đời có nhiều cái hay lắm, BG. Đó là những truyện ngắn tui mê.”

(Hết trích)

*

* *

Các bài viết của anh Văn Quang trần trường cảnh khổ của người dân VN trong nước làm tôi muốn hụt hơi mấy ngày qua, vì vậy ngưng, viết một phần câu chuyện trên để cân bằng tâm não. (Nếu không e gục mất, vì nhìn đâu cũng chỉ thấy toàn cái Xấu và cái Ác trong khi cái Đẹp trốn chạy đâu mất!)

Câu chuyện rượu đêm July 6/2017 ở Santa Ana còn dài, lăm dữ kiện cần ghi xuống, nhưng thôi, mệt rồi, để mai một nhớ lại, viết thêm sau.

Bây giờ phải đi kéo violon!

[]